

Dvacet let, jeden den

David Nicholls *Jeden den*,
přeložila Dominika Křestanová, Argo, Praha 2011

hhh h h

Čtyřsetstránková kniha Davida Nichollse *Jeden den* začíná pod dekou. Leží pod ní dva hlavní hrdinové příběhu — Dexter a Ema. Je po promočním večírku a před oběma se otevírá neznámý svět, do kterého oba vrhají své velké plány. Pod dekou se odehrává rozhovor dvou mladých lidí, spolužáků a dobrých kamarádů. Neděje se tedy nic,

co bychom snad očekávali, přesto je překročena hranice kamarádství. Tím je dána celá zápletka a krucióální otázka příběhu: Dají se dohromady? Má život trávený s někým jiným cenu?

S oběma hrdiny prožijeme následujících dvacet let života. Pro vyprávění dlouhého životního příběhu zvolil

gentní, drží život pevně ve svých rukou. Do Dextera je zamilovaná k zbláznění. Ale Dexter je floutek, který trochu omylem vystudoval vysokou školu, přičemž stihl poznat hlavně mnoho svých spolužaček. Plánuje cestovat, užívat si, a rozhodně se nevázat.

Odtud začíná příběh Dextera a Emy místy připomínat příběh Evžena a Taťány. Ema začne posílat Dexterovi vášnivé dopisy, na které on příliš nereaguje. Ema pak v průběhu měsíců a let vítá každou příležitost, kdy může být s Dextrem. Jedou spolu na dovolenou, chodí spolu do kavárny, vyprávějí si, plánují, přemýšlejí, někdy se v dobrém poškorpi. Co je však důležité, oba jsou šťastní, když jsou spolu. Jen Dexter si to uvědomuje méně než Ema.

Mimo jejich vztah se toho za oněch dvacet let stane mnoho. Oba, i když každý zvlášť, cestují po světě, pracují na nejrůznějších místech, prožívají milostné i pouze sexuální vztahy různé délky. Pokoušejí se o manželství nebo alespoň o společnou domácnost. Jeden z nich se dopracuje dokonce k dítěti. Nicméně za vším, co se odehrává mimo jejich vztah, je cítit prázdnota, dokonce i za takovými věcmi, jako je dobrá práce nebo dítě. Všechno jako by postrádalo smysl, pokud u toho není ten druhý.

Tady ovšem přichází moment, který trochu dráždí. Příběh v sobě nese veliký potenciál. Témata, která se zde otevírají, rozhodně nejsou nijak banální. Autor je však nechce (anebo neumí) využít k hlubší analýze, raději předvádí svůj vypravěčský um. Namísto sociálního románu, hlubokého dramatu zde máme příběh na úrovni telenovely nebo harlekýnu. Střídají se prostředí, partneři v posteli i v dialogu, kolegové v práci i přátelé a známí. Ten spí s tou, ta zase s oním, ten pracuje onde, ta se provdala za toho, ta umřela, tamta se narodila atd.

livosti mezi Dextrem a Emou. Jen jako prodlužování vyprávění, jehož klíčovou otázkou zůstává ono harlekýnové: „A dají se nakonec dohromady?“

U žádného z témat se příliš dlouho nezůstává — smrt, promiskuita, generační vztahy, alkohol, nevěra, manželství, dítě, péče o rodinu aj. Do problémů se nevstupuje, jen se lehce naznačí, pokud je to možné, vtipně se okomentují nebo umně vypíší události a děje kolem. Velkou devizou autora je, že vše umí s citem a barvitě popsat. Čtenář vidí děj jasně před sebou. Mnohokrát se přistihne s úsměvem na tváři nebo naopak se svráštělým čelem či smutně pokrčeným spodním rtem, jak jej události v životě postav zasahují. Ale než se naděje, přichází stříh.

Co naopak Nichollsovův román od telenovely a harlekýnu odlišuje výrazně, je zaměření na dvě ústřední postavy a jejich vývoj. Zatímco hrdinové telenovel či harlekýnu putují od události k události a jejich charakter přitom zůstává nezměněn (pokud se vůbec o charakteru v těchto žánrech dá hovořit), Ema a Dexter se vlivem událostí i vlivem svých vlastních rozhodnutí proměňují, dospívají a dozrávají. Dexter, který toužil jen po hezkých holkách, alkoholu, drogách a slávě, si téměř dvacet let hrál na někoho, kým není. Neupřímnost, zarputilá snaha všechno si užít až do dna, ale hlavně neschopnost svůj život alespoň trochu směřovat daly Dexterovi prožít nemalé životní tragédie, jež ho dohnaly k radikální změně — k pokoře a upřímnosti. Ema zase prošla několika vztahy, které ji nenaplnily. Splnila si všechny své pracovní sny a začala pracovat na splnění toho nejvyššího — stát se spisovatelkou. V osobním životě je nešťastná, ale život drží v rukou pevněji než kdy dřív.

Oběma je před čtyřicítkou. Příběh pokračuje a přes všechny výhrady má velmi silnou pointu hodnou skutečného dramatu.